

Tres noves aportacions a la distribució i nou màxim altitudinal pel dragó comú *Tarentola mauritanica* (Linnaeus, 1758) a Catalunya

Daniel FERNANDEZ-GUIBERTEAU¹, Laura ALDOMÀ-SANTESMASES i Laia PÉREZ-SORRIBES¹

1: GRUP DE RECERCA DE L'ESCOLA DE NATURA DE PARETS DEL VALLÈS - Ajuntament de Paret del Vallès. C/ Galende 12, 08150-Paret del Vallès, Barcelona. E.mail: info@grenp.org

RESUM

Es dona a conèixer la presència de *Tarentola mauritanica* a tres noves quadrícules UTM 10x10 (31T DG22; 31T DG09 i 31T CG99) a les comarques catalanes del Moianès i la Cerdanya, on fins ara no estaven referenciades segons les dades del *Servidor de Informació de Anfibios y Reptiles de España* (S.I.A.R.E). Cal afegir que dos d'aquestes noves localitats es troben per sobre del límit altitudinal fins ara conegut per a l'espècie a Catalunya.

PARAULES CLAU: Moianès; Cerdanya; Catalunya; dragó comú; límit altitudinal; altitud; *Tarentola mauritanica*.

ABSTRACT

In this note, 3 new localizations for the *Tarentola mauritanica* are referenced according to *Servidor de Informació de Anfibios y Reptiles de España* (S.I.A.R.E). Grids (U.T.M 10x10km): 31T DG22, 31T DG09 y 31T CG99 at Cerdanya and Moianès (Catalonia). In addition, two of these citations are above the altitudinal limit known for this species in Catalonia.

KEY WORDS: Moianès; Cerdanya; Catalonia; Common Wall Gecko; altitudinal limit; altitude; *Tarentola mauritanica*.

RESUMEN

En la presente nota se da a conocer la presencia de *Tarentola mauritanica* en tres nuevas cuadrículas UTM 10x10 (31T DG22; 31T DG09 y 31T CG99) en las comarcas del Moianès y la Cerdanya (Cataluña), dónde hasta ahora no habían sido descritas según los datos del *Servidor de Informació de Anfibios y Reptiles de España* (S.I.A.R.E). Destacamos que dos de ellas se encuentran por encima del límite altitudinal conocido para la especie en Cataluña.

PALABRAS CLAVE: Moianès; Cerdanya; Cataluña; salamanquesa común; límite altitudinal; altitud; *Tarentola mauritanica*.

INTRODUCCIÓ

El dragó comú *Tarentola mauritanica* és una espècie termòfila que es troba abundantment en ambients termomediterranis i mediterranis esclerissats de terra baixa. A Catalunya és present potencialment a quasi tot el territori, llevat l'àrea prepirinenca interior i pirinenca (RIVERA et al., 2011) trobant-se a Catalunya des del nivell del mar fins als 800 metres segons LLORENTE et al., (1995), que ignoren la dada recollida per MALU-

QUER-MARGALEF (1983) a Sant Salvador de Toló (Pallars Jussà), per sobre dels 900 m. Tot i que a la península Ibèrica poden arribar als 2.350 metres a Sierra Nevada, Andalusia (HÓDAR, 2002). Està present també al Nord d'Àfrica, arribant en el Gran Atlas marroquí fins els 2100 m (BONS I GENIEZ, 1996).

NOVES OBSERVACIONS

La present nota és per donar a conèixer la presència de *Tarentola mauritanica* a tres noves quadrícules UTM 10X10 (31T DG22, 31T DG09 i 31T CG99) que pertanyen al Moianès i La Cerdanya (Catalunya), ubicades als termes municipals

de: Moià a 720 m; Martinet 970 m; Alp a 1.149 m i Bellver de Cerdanya a 1.047 m, estant aquestes tres últimes per sobre del límit altitudinal descrit per l'espècie a Catalunya a més de ser localitzades a la zona pirenaica.

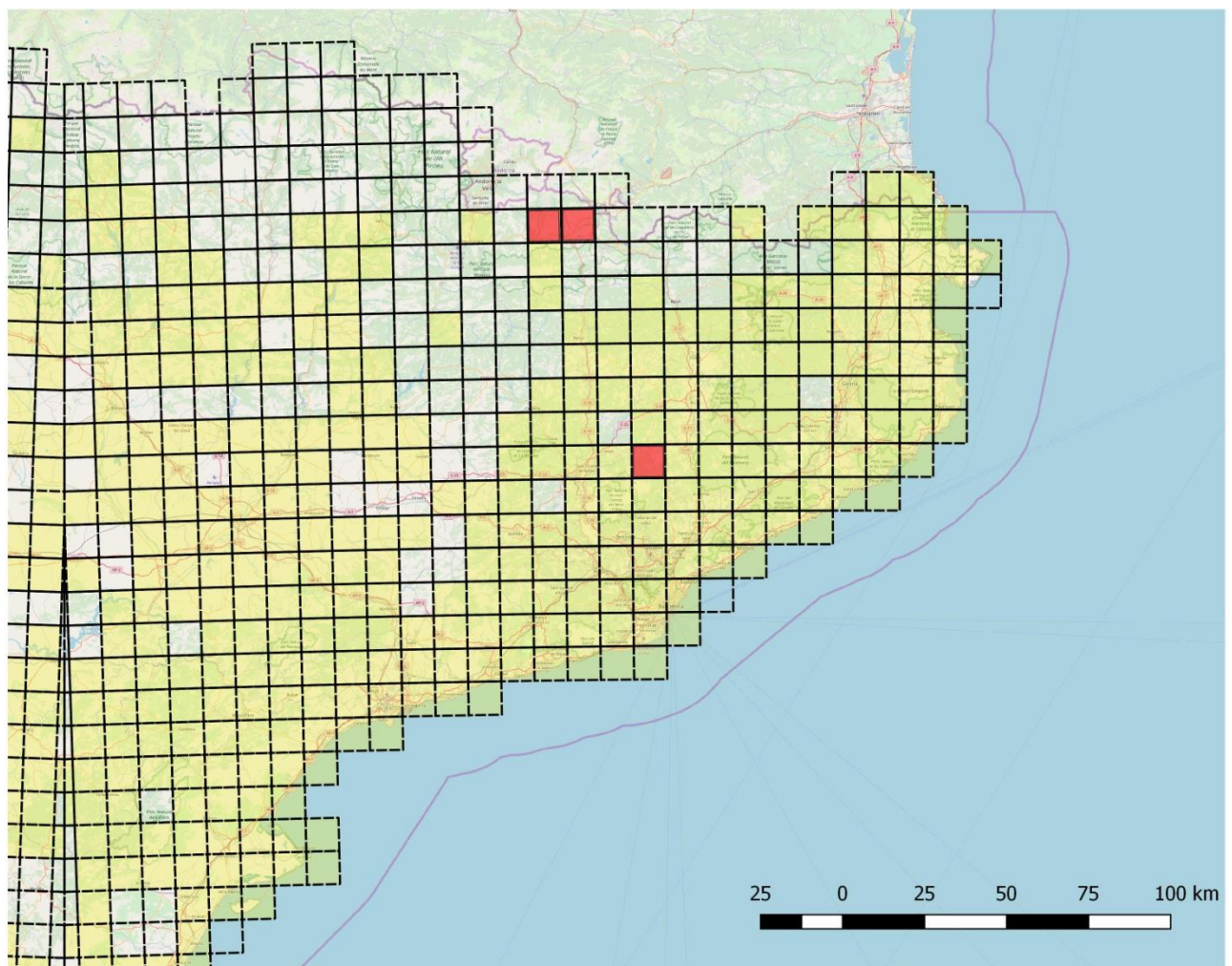

Fig.1.- Mapa de la distribució coneguda en quadrícules U.T.M. 10X10 km per *Tarentola mauritanica* en groc, i cites aportades en aquesta publicació en vermell.

Fig. 2.- Imatge de l'esquerra superior: Exemplar de *Tarentola mauritanica* capturat a Martinet; Exemplar de la fotografia de l'esquerra inferior d'Alp; Dreta superior: Exemplar de *Tarentola mauritanica* capturat a Bellver de Cerdanya. Dreta inferior: Exemplar de *Tarentola mauritanica* capturat a Moià.

CONCLUSIONS

La cita localitzada a la població de Moià, només omple un vuit en la distribució que faltava per registrar.

Per altra banda, diversos autors donen a conèixer en les seves publicacions com és molt plausible que en alguns casos la dispersió d'aquesta espècie podria vincular-se al transport de mercaderies (CABANA, 2008; VOGRIN et al., 2009; PIORNO et al., 2017). Pensem que aquest és el motiu de la localització de la població de Martinet es tracta d'un exemplar aïllat dins d'un habitatge i d'Alp, exactament al mateix nucli urbà, al supermercat CAPRABO. La població de Bellver de Cerdanya està localitzada al pàrquing de l'entrada de la població sent les dues localitzacions amb fort trànsit de vehicles privats i de mercaderies.

Altrament, l'ampla vall del Segre afavoreix

l'entrada d'espècies termòfiles, pel que no es pot descartar una dispersió natural per aquesta vall, des de les poblacions conegudes de la Seu d'Urgell (localització més propera coneguda). Aquesta colonització tant en distribució com en altitud pot estar motivada per l'augment de la temperatura anual que ha estat de +0.23 °C de mitjana anual a la zona, entre els períodes 1950 i 2016 com indica el Servei Meteorològic de Catalunya (2016).

Les localitzacions a Martinet i Alp han estat d'un sol exemplar detectat per cada localitat pel que és plausible que es tracti d'una colonització recent o d'un exemplar aïllat. Mentre que a la població de Bellver de Cerdanya, van ser localitzats 7 exemplars dels quals, un era un juvenil, pel que creiem que es podria tractar d'una colonització més antiga i que ha permès establir una població.

REFERÈNCIES

- BONS, J. et GENIEZ, P. (1996): *Anfibios y Reptiles de Marruecos*. Asociación Herpetológica Española, Barcelona.
- CABANA, M. (2008): Nuevas citas de *Tarentola mauritanica* en Galicia: ¿especie alóctona o autóctona en la zona? *Boletín de la Asociación Herpetológica Española*, 19: 59–60.
- HÓDAR, J. A. (2002a): *Tarentola mauritanica* (Linnaeus, 1758). Salamanchesa común. Pp. 188-190. En: Pleguezuelos, J. M., Márquez, R., Lizana, M. (Eds.): *Atlas y Libro Rojo de los Anfibios y Reptiles de España*. Dirección General de Conservación de la Naturaleza – Asociación Herpetológica Española, Madrid.
- LLORENTE, G.; MONTORI, A.; SANTOS, X. i CARRETERO, M.A. (1995): *Atlas dels Amfibis i Rèptils de Catalunya i Andorra*. Ed. Brau. Figueres. 192pp.
- MALUQUER-MARGALEF, J. 1981 (1983): Fauna herpetològica de les serralades exteriors del Pre-pirineu occidental de Catalunya. *Misc. Zool. Barcelona*. 7: 117-119.
- PIORNO, V.; MARTÍNEZ, L.; FERNÁNDEZ, J.A. (2017): Un caso de dispersión a larga distancia de salamanchesa común mediada por el hombre. *Bol. Asoc. Herpetol. Esp.* 28(1).
- RIVERA, X.; ESCORIZA, D.; MALUQUER, J.; ARRIBAS, O. i CARRANZA, S. (2011): *Amfibis i rèptils de Catalunya, País Valencià i Balears*. SCH i Lynx Edicions. 276 pp.
- SERVIDOR DE INFORMACIÓN DE ANFIBIOS Y REPTILES DE ESPAÑA (S.I.A.R.E). Ministerio de Medioambiente y Medio Rural y Marino. Consultado: 29/11/17. <http://siare.herpetologica.es> .
- SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA (2016): *Butlletí Anual d'Indicadors Climàtics*. http://static-m.meteo.cat/wordpressweb/wp-content/uploads/2017/05/29072030/00_BAIC-2016_TOT.pdf (darrera consulta: 17/12/2017).
- VOGRIN, M.; CORTI, C.; PÉREZ-MELLADO, V.; SÁ-SOUSA, P.; CHEYLAN, M.; PLEGUEZUELOS, J.; BAHA-ELDIN, S. i MARTÍNEZ-SOLANO, I. (2009): *Tarentola mauritanica*. The IUCN Red List of Threatened Species. Consultado: 29/11/17.